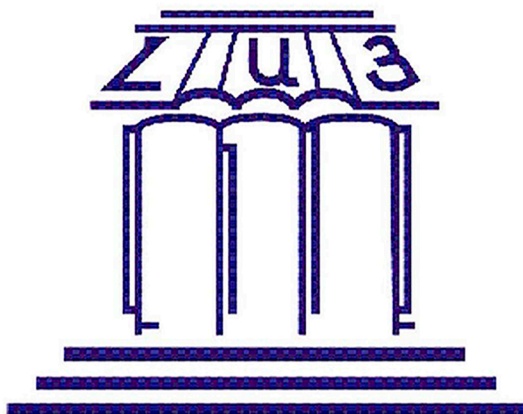

Հայկական գիտահետազոտական հանգույց Armenian Research & Academic Repository

Սույն աշխատանքն արտոնագրված է «Մտեղծագործական համայնքներ
ոչ առևտրային իրավասություն 3.0» արտոնագրով

This work is licensed under a **Creative Commons Attribution-NonCommercial
3.0 Unported** (CC BY-NC 3.0) license.

Դու կարող ես.

պատճենել և տարածել նյութը ցանկացած ձևաչափով կամ կրիչով
ձևափոխել կամ օգտագործել առկա նյութը ստեղծելու համար նորը

You are free to:

Share — copy and redistribute the material in any medium or format

Adapt — remix, transform, and build upon the material

Chycoy
Zymul

Chycoy Zymul

891-99

4-75

1924

1945 421111

407 3-56

1945 421111

891.99
4-75

- 6 NOV 2017

881.99

4/27/75

Handwritten notes in Armenian script.

ԱՐԱՏ
ՎԵՏՈՒՆԻ

881.99

2933-74

4-25

Handwritten text in Armenian script.

Handwritten text in Armenian script.

ՍԱԼԱՄՆԱՄԵ

11.10.2013

54712

ԱԶԱՏ ՎՇՏՈՒՆԻ

2933-74

ՍԱԼԱՄ ԱԼԵՔ ԳՈՒՄ

Սալամ ալեք քուսմ,
Արևելք,
քո նոր շայիլից
բարև քեզ:
Նորից,
ու նորից
ու նորից
հրաշունչ յերգեր,
արև քեզ:

Ձե վոր վորդիդ եմ՝
քո ցեղեն,
բոցեղեն մայր իմ Արևելք:
Յերեկ՝
կուռքերի
դու գերի,
այսոր՝
արևելք
Արևելք:

Վորպես
ցունց,
ծփանք
ու ցասում՝
ասում յեմ յերգեր զարթոնքիդ.

ու թող աշխարհի հինգ մասում
գովքդ դողանջի,
Արևելք:

Սալամ
վաղվա վառ որերիդ.
սալամ
պայքարիդ հրեղեն.
սալամ
մարտնչող նորերիդ.
սալամ քեզ
նորից
ու նորից:

Սալամ ալեք քում,
Արևելք:

Գ Ի Ր Չ Ի

Հանաքով գրած գիրքդ՝ գիր չի,
ալնե թանաքով ենք գրում մենք,
հանաքով գրած գիրքդ՝ գիր չի,
կրակե գրչով ենք գրում մենք...

Թե թանաքդ ջուր ե,
պոետ,
գրածըդ գուր ե, գիր չի.
աշխարհը հիմի սուր ե,
գրածըդ գուր ե, գիր չի...

Յերազի մարդն ե յերգումըդ.
Շիրազի վարդն ե յերգումըդ.
Կակուղ մի յար ես վարձել դու,
յարի շայիր ես դարձել դու...

Մեր շոգեշաչ որերը
որորոց չեն,
որորող չեն,
հաշիշ չեն:
Մեր շոգեշաչ որերը
լպրծուն լորձունքի վիժանք
ու ժանգ չեն...
Հիմի միայն կաղ շունն ե,
վոր նախշուն յարի բայաթին ե վոռնում...

Մեր որերի
նորերում
վրեժ կա,
հույզերի հրվեժ,
արևի ջրվեժ կա...

Իսկ քեզ,
պոետ,
հուզե՞լ են
հուրերի հե՞քը,
մրրիկի յերգը:
Իսկ քեզ,
պոետ,
հուզե՞լ են
որերի յեռքը,
բյուրերի ձեռքը...

Թե չե
մեզ ի՞նչ
յարիդ թուշն ու նուշը.
վա՛շն ու վա՛շը.
յարիդ փուշն ու շամամը:
Մեզ ի՞նչ
արևելքի մեղկ համամը.
քնաբեր գինու
գովքը.
լուսնի թուփքը,
մեզ ի՞նչ...

Հիմի միայն կաղ շունն ե,
վոր նախշուն յարի սերենադն ե վոռնում...

Շարած բառերիդ տապ պիտի,
թափ պիտի,
թնդացող թոփ պիտի.—
վոր թոփը
կրակ կապի,
կրակ թափի,
վոր տապի սրտեր...

Խոսքերդ պիտի տենդեն,
թոփի թափով պիտի թնդան,
վոր աշխարհը ցնցո՞ւմ ըզգա.—
ինչպես ըմբիշտի գուրզը հսկա,
վոր թնդում ե հողի կրծքին...

Կուզե՞ս,
պոետ,
պատմեմ
սերի մի սիրուն ուսմանս:
Հսիր:

Կապտաբաճկոն Հասանը
Փաթիմային սեր ունի.
կարմրաշապիկ Փաթիման ել՝
Հասանին:
Նրանց սիրում
լորձունք չկա,
արցունք չկա,
անկում ու բարձունք չկա:
Զկա:

Փաթիման Հասանի փերին չի.
Հասանը Փաթիմայի գերին չի:

յերկուսն ել արևոմն են.

յերկուսն ել աշխարհին բարևում են.

յերկուսն ել մասն են բյուրյերկուսին:

Թե չե

ի՞նչ

«մը՝

սին.

ո՛ւ

սին.

ւ

մո՛ւ

սին»...

Թո՛ւ

քու նամուսին:

Հիմի միայն կաղ շունն ե,

վոր նախշուն յարի ումանսն ե վրոնում...

Ձ Ի Ա Պ Ո Ե Մ

(Իսկական ձիու իրական կյանքից)

Արևը Թեհրանին

բոթում ե:

Տոթում ե

Թեհրանը շոքած:

Արևը կրծքին չոքած՝

ուզում ե բերանը ծեփի:

Ամառ ե:

Փողոցները՝ փոշի:

Համառ ե

յերկինքը հրակ:

Յերկինքը վառել ե կրակ,

ուզում ե յերկրին յեփի:

Վրոնացող բազարիցն այս ժամին՝

մի ձի ե անցնում կամաց.

վոսկրացած

ու ցած

կռացած,

հայացքը գետնին գամած:

Ջափարը բեռնած նրան,

բռնած սանձը ձիգ քաշում:

Քաշում ե,

քշում.

բոթում:

Ձին ել քրտնախաշ, հոգնած
քայլում ե, հեռում, տոթում...

Հեռում ե, հեռում ե խոր.

ու միտք ե անում,

խոկում:

Ո՛, վորքան վիշտ կա հոգում.

ո՛, վորքան հուշեր անշող:

հիշում ե որերը հին,

յեվ զիտում ներկան խավար.

հսերն ու նորերը՝ նսւյն,—

տառապանք,

զրկանք,

ավար...

Ութ յերկար

ու մութ տարի՝

մեջքին միշտ բեռներ, բեռներ,

կտրել ե, անցել լեռներ,

ճամբաներ յերկար ու ձիգ,—

Համադան,

Քիրմանշահ,

Բաղդադ:

Կրելձ ե անտրտունջ և հեզ՝

բեհեզ ու մետաքս, արծաթ...

Իսկ վարձքը, —

մի բուռ դարի,

(արի կուշտ յեղիւր, ապրիւր):

Իսկ քո տրտունջին,

կանչին,

շաշում ե դամչին անսիրտ...

Այսոր ել, այս կրակ—շոքին՝

քու հոգին դուրս գա, — քայլիւր:

Բեռ ե

թե լեռ ե մեջքիդ:

Թե կուգես

խրտնիւր,

ցատկիւր.

Թե կուգես

քրտնիւր,

սատկիւր.

ինչ ոգուտ, ստրուկ.

քայլիւր...

Ը՞.

կանգ ես առնում.

ինչպե՛ ե ես:

Վոտքըդ խփեցիր քարի՝

Ուզում ես լայնթոք շնչել:

Խանութում տեսար գարի՝

Հ՞ր,

յես քու...

դե ան,

դե կեր,

այ քեզ

մեկ, յերկու, յերեք:

Հ՞ր,

առի՞ր համը դամշու,
այդն, չո՛ւ,
շարժվի՛ր,
քայլի՛ր:

Շարժվում ե կրկին դանդաղ,
փոխում ե մի քայլ, յերկո՛ւ:
Տնքում ե, հեռում կրկին.
յեվ նորից մի քայլ, յերկո՛ւ:

Աչքը կարմրել ե:—Մո՛ւժ ե:
Գլխում շամփուր են խրում:
Ա՛րև ե: Մո՛ւթ ե: Ո՛ւշ ե:
Ո՛վ ե մտրակում, հրո՛ւմ:

Բայց պիտի քայլես, ստրուկ:
Դե քայլի՛ր, քայլի՛ր, քայլի՛ր:

Հանկարծ, ստրուկը փնչաց.
ու կանգնեց, մեկից, անշարժ:

Չե՛, ել Չի՛ ԲԱՅԼի:
Թե՛ր ԲԵ՛.Ք:

ԲԱ՛Վ ե Ո՛րթ ՏԱՐԻ ԲԱՅԼԵ՛Ց:
Չե՛, ել Չի՛ ԲԱՅԼի.
Թե՛ր ԲԵ՛.Ք,—

ԻՐ ԱՆԽԻՂԺ ՏԻՐՈՋ ՀԱՄԱՐ:
Ղամչին շառաչեց,— շրախկ.
մեկ, յերկո՛ւ, յերեք, տո՛ւ:

—Չ Ե Ե Ե Ե:

—ՉԵ՛:

ԻՐ ՏԻՐՈՋ ՀԱՄԱՐ ԹԵՐ ԲԵ՛.Ք
Չի՛ ԲԵՐԵՆՈՒՄ ԻՐ ՄԵՋԵՆ ԱՄՈՒՐ:

Ջաֆարն իր բերանը բացեց.

սկսեց

մորից.

հորից.

հնից

ու նորից.

ցեղից.

հոր հոգուց.

տեղից.

պապից:

Կապից պինդ քաշեց.

հրեց.

խենչալը խրեց կռան.

մտակեց մեջքից, փորից:

—Ը՛. չե՛ Ե Ե Ե:

Վորպես մի արձան քարե
կանգնել ե անձայն,
խոժո՛ռ:

Չի՛ շարժվում տեղից.

—ՉԵ՛:

Հանկարծ.

սկանջները ցից ցցեց,

կծեց իր լեզուն ուժով,

ու փնչաց,

խրխնջաց

մեկից.

ու մի կից տվեց ամուր
 Զաֆարի յուզոտ փորին:
 Ծանա յեղավ,
 բեռը նետեց,
 նետից ել արագ սուրաց:

Բաղարում փախ ե.

վախ ե:

— Հեյ, թուեք:

— Անցեք:

— Փախեք:

— Հեյ, բռնեք:

— Սանձեք:

— Կախեք:

Հը,

դեմ տվողը կա, թող գա:

Խրոխտ ե խրինչում հիմի:

Կրակ ե սրակում սմբակից:

Աչքը՝ հրաժայթք լավա:

Ականջները՝ սուր սվին:

Փաշը հովածուփ դրոշակ:

Ռունգները լայն բացած

խոր և ուժեղ են շնչում:

Վորպես մի հրեղեն թռչուն

թռչում ե, թռչում, թռչում...:

ԱՄԵՆ ՈՐ ԱՌԱՎՈՏ

2933 - Դ
 Ամեն որ առավոտ, յերբ լույսը բացվում ե,
 վառ արևը բանվոր զարթնում ե քնից.
 յերկնահոս կապույտ ջրով արագ լվացվում ե.
 շող շապիկը հագնում դուրս թռչում անից:

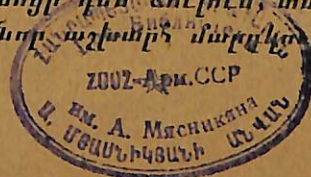
Կապտամուժ դարբնոցից մեզ հետ խոսում ե.
 որ ու ժամ ե դարբնում հայացքը նրա.
 շող քրտինքը ճակտից առատ հոսում ե
 ու թափվում նոր զարթնող աշխարհի վրա:

Սուլիչները յերկրի անա սուլում են,
 գործարան են կանչում բանվորին արթուն.
 ուր անիմս ու շողին ամուր ձուլում են
 նոր մարդը յերկաթին ու մարդը մարդուն...:

Այդ ժամին փողոցով շտապ անցնում ե
 մի բանվոր վառ աղջիկ, կենսալի և վես.
 մոտենում ե նա ինձ, ուրախ հանձնում ե
 իր աչերը աչքիս ու քաշում թևես:

Յեվ հնչուն քրքիչով ինձ բարևում ե.
 մենք իրար ենք գրկում փողոցում ժխոր.
 սրտերում մեր ջահել սերն արևում ե,
 սերը՝ կիրք մարդկային բեղմնավոր ու խոր...:

Մտերիմ գրույցով մենք շտապում ենք
 դեպ մոտիկ գործարան հսկակերտ, ամուր.
 ուր ալ-շեկ հնոցի դեմ ձուլում, տապում ենք
 ու կերտում նոր աշխարհ մարդկային հանուր:

Բ Ո Մ Պ Ե Յ !

Ե՛յ,
Բոմպեյ,
բոմբ ես դու:
Խնդիայի սրտում՝
դո՛ւմ — դո՛ւմ
բոմբ ես դու,
Ե՛յ,
Բոմպեյ:

Թե թափով թնդաս դու՝
ցավերն
ու ավերը,
դավերը դա՛ռն
կդառնան թո՛ղ.
Ե՛յ,
Բոմպեյ:

Արդէ՛ն,
արդէ՛ն
վառվո՛ւմ են պատրույգներդ բոմբի:
կրակ ե առել,
վառել
պատրույգներդ բոմբի,
Ե՛յ,
Բոմպեյ:

Պատրույգիդ կրակ տվո՛ղը,
շատ: —

Ծովափիդ շա՛րք շարված
շողեթո՛ր նավերիդ մատրոսները.
շողեվա՛ղ քարվանիդ մեքենավա՛րը.
ծխահոսներիդ ծուխ տվո՛ղ բանվորը:
Վո՛րն ասեմ, վո՛րը,
Ե՛յ,
Բոմպեյ:

300,000,000 — ի սրտում՝
դո՛ւմ, դո՛ւմ, դո՛ւմ
դու թնդաս պիտի.
պիտի թնդաս,
վորոտաս,
տաս
արե՛.
Ե՛յ,
Բոմպեյ:

Լորդն ու սահիբը՝
այսորվա տերերդ ո՛ձ, —
վորո՛նք
խո՛ց են տվել
300,000,000 — ին,
պիտի սողան,
դողան
300,000,000 — ի կրունկի տակ.
Ե՛յ,
Բոմպեյ:

ԿԸ ԼԻՆԻ՛,
ԿԸ ԼԻՆԻ ԱՅԴՊԵ՛Ս,
ՎԵԱ
ԲՈՒՄԵՅ:

Գալիք ումբագոռ որերիդ համար,
գալիք ամրակուռ նորերիդ համար,
300,000,000—ի տոնի համար
ումբաձիդ յերգ եմ պահել,
էյ,
ԲՈՒՄԵՅ,
սալամ քեզ:

ՀԱՐԵՄԻՑ ԴՈՒՐՍ

Հարեմից դուրս փախչող հարձի պես դեռահաս՝
կարոտ վառ կյանքին ու սերին, —
ամպերի արանքից լուսինը դուրս սողաց,
մաղերը ցանցիւր ուսերին:

Համարձակ քայլում ե կապուտակ յերկնքից՝
դեպի հեռուններն արևի.
ու ճամբին աստղերը՝ ջահերներ շրջմովիկ՝
շարքով կանգնել են բարևի:

Հարեմից դուրս փախած հրաշյա թրքունի՝
լուսինն անցնում ե հարբանքով. —
աստղերի հիացիկ հայացքին անտարբեր,
վորոնք նայում են տարպանքով:

Ո՛, վորքան ե տանջվել ամպահյուս քողի տակ,
տանջվել հարեմի յեսիւրում.
ատում ե փաղաքշանքն սարուկի, իշխողի.
միայն արևին ե սիրում:

Սիրում ե նա միայն արևին աշխատող՝
ինչպես մի բանվոր տիտանի.
սիրում ե նա միայն արևի սերը հուր,
սերը աշխարհին պիտանի...

Սիրում ե նա միայն արևին, վոր գիտի
մահ տալ խավարին ու ցրտին.
սիրում ե նա միայն արևին, վոր պիտի
լինի սրտակից իր սրտին:

Քողազերծ ու հսկարտ, հարեմից դուրս փախած,
կարոտ արևին ու սերին.
կապուտակ յերկնքից լուսինը քայլում ե,
մազերը ցանցիւր ուսերին:

Ա Զ Ր Բ Ե Յ Զ Ա Ն

I

Զան,
Ազրբեյջան,
Էյ, ջան,
Իզլիթ յես հիմի,
Ջահել.
Վառել յես
բյուրամում Ջահել,
Վառել յես
շող - շեմս — արև.
Ջան,
Ազրբեյջան,
Էյ, ջան,
սաբահ խեյր,
սալամ,
բարև:

Պարզել յես բազուկդ կուռ
դեպի
Քերբելա,
Մեքքա.
բանդում ես
ալլահը ծիր.
քանդում յես
մինարա, մզկիթ:

Դրել ես.

մի Հիսուս,

Ալի՜

պողպատե սալի վրա,

ծեծում ես մուրճովդ ամուր

ու շինում

անիվ,

մոտոռ...

Խփիր Իրանի դռան

կռանդդ հուժկու և կոռ.

քանդիր ամրոցները փակ,

ջարդիր լուսամուտ ու դռն:

Թող Շահի—մահի յերկրում

արևի բերկում,

ցնծում.

Թող ցնցում, ցասում ծփա

իշչի—ֆահլայի սրտում:

Ջան,

Ազրբեյջան,

էյ, ջան,

Ջահակիր Ջահել,

Ջիվան,

կանգնել յես արևի դիվան՝

կրծքաբաց, ալ կապած,

պարթև.

նոր Արևելքին - Շարքին

վառում յես

հրվառ հրկեհ.

հերի

ու մեզի հոգում

փռում յես

աստղեր հրթև...

2

Ջան,

Ազրբեյջան,

էյ, ջան,

քո Ֆաթիմային սալամ,

վոր յերեսին ել քոդ չունի,

վոր շարիաթից ել դոդ չունի.

վոր յեթե ցանկա,

ուզի՜

կը հուզի

սրտեր իզիթ.

վոր հինա չի դնում

հիմա

մազերին,

ձեռքին,

խեքին...

Նաջիբաներիդ՝ սալամ,

Ֆաթիմաներիդ՝ սալամ,

Ջեմիլեներիդ՝ սալամ,

սաբահ խեյր,

սալամ,

ու սեր...

Իմ յերգը հարեմ չունի,

հարեմի դուռն ե քանդում,

ուր հազար սրտեր ձեզպես

խեղդվում յես փակված բանտում:

Իմ հրկեզ
կրքում,
զրկում,
իմ գրած
զրքում,
բաջի,
յեռում ե
սերը շեմսի
ու զողանջ
պայքար քաջի:

3.

Հեյ,
Բաքում, Բաքում, Բաքում,
բա քու
հորերը նավթի,
Ինչ,
Սըր Գոկս կուզի զավթի,
բոքս խաղալ կուզի քեզ հետ:
Թող գործի անցնի,
փորձի,
վոր զգա ուժը բոքսիդ...

Հեյ,
Բաքում, Բաքում, Բաքում,
բա քու
Ֆանտաններ զարկող,
բա քու
հորերը սարքող
ռաբոչի,
Իշի,

բանվոր. —
այն վոր
խոր հորեր ե փորում,
այն վոր
նոր որեր ե բերում,
բա
ինչպեսս չ'ասեմ նրան՝
— Здорово товарищ Иван!
— وار اول آي يولداس حسن!
— բարե քեզ, ընկեր Սաքո!

Ջան,
Ազրբեյջան,
Էյ Ջան,
Իգեթ յես հիմի,
Ջահել.
Վառել յես
բյուրամում Ջահեր,
Վառել յես
շոյ — շեմս — արև.
Ջան,
Ազրբեյջան,
Էյ Ջան,
սաբահ խեյր,
սալամ,
բարե:

ԱՐԵՒԵԼԲԻ ՓՈՂՈՅՈՒՄ

Ծերացած,
 վերացած
 ու քնկոտ.
 լայն ջուրա հագած
 իմամի նման՝
 կանգնած ե մղկիթը հնամյա
 փողոցումն ել Շարքի:

Հոշոտված,
 ինչպես գանկը Հասան-Հուսեյնի.
 փոշոտված,
 խուլ
 ու խարխուլ՝
 կանգնած ե
 փողոցումն ել Շարքի:

Մինարան նրա՝
 ինչպես
 ծուռ
 ու ժանգոտ մեխ՝
 խրվել ե
 յերկնքի կրծքին մով:

Հեյ,
 արեյերգ ե
 Արևելքը

հիմի.
 հեյ,
 արևելքը
 բարեյերգ ե
 հիմի...

Փողոցները
 յեռք
 ու յերգ են,
 ձայների ցանց,
 հպանք,
 ու ծփանք են
 հիմի...

Մինարի կոկորդից
 ծռւյլ՝
 թռւյլ ե հնչում
 իմամի կանչը
 հիմի.
 — «Լա իլ ալլա ման հ» — Ը՛

Դեմ ու դեմ մինարի,
 արի,
 վերձիգ
 ծխնելույզն ե կանգուն.
 անքուն,
 հրձիգ...

Ուխայ,
 ծխում ե դայլան շոգեհամ,
 ու հավաքած բկում
 սև թուփը

թքում

մինարի գանկին լերկ:

Ամեն առավոտ—իրիկուն,

յերբ

նորից

ու նորից

մինարից հորանջում ե

իմամ Իդրիսը.

— «ալլահ եքբանանը».

Ծխնելույզն ել

աժդահա

ահա

սուլում ե սոլը—սոլը.

— «մինարա,

զոլը, զոլը,

զոլ, զոլ, զոլ

փ ա ս'.

զոլ, զոլ, զոլ

ս' ս' ս'»:

Ու հանկարծ,

ասես,

մի կից են տալիս մինարին.

մեկից

խեղդվում ե

ճիչը կորդում:

Իմամն իր կուրծքն ե ծեծում,

հեծեծում.

— «խատաֆրուլան»:

Ահա,

զիւ

սոլը

սուլում ե սուլիչը ծխնելույզի:

Հիմի

եւ Շարքի ալամը շարք—շարք

ջամի գնացողը չի.

ջամում աղոթողը չի.

եւ չի...

Հիմի

եւ Շարքի հաղարները շարք-շարք

շարժվում են շտապ

դեպ շոգենամաղ,

(դեպ շոգենանդես վես...) .

Արևելքի

արևմտ փողոցում

կանգնած,

դեմ—դեմի',

դուշման,—

մինարան քալթառ՝ իմամ Իդրիսի նման.

ծխնելույզն աժդահա՝ ջահել մեքենավար Զամիլի նման.

կանգնած են

դեմ դեմի',

դուշման:

Ամեն առավոտ—իրիկուն,

յերբ զառանցում ե

ծերուկն անատամ՝

մինարան,
 ջահել Ջամիլը՝
 ջիգրու
 յերգում է
 սուր, սուր.
 — «զո՛ւր, զո՛ւր,
 դո՛ւ, դո՛ւ դո՛ւ
 փ ւ ս՝,
 դո՛ւ, դո՛ւ, դո՛ւ
 ս՝ ս՝ ս՝»:

ԱՄԵՆ ՏԵՂ

I

Յեղբայր իմ, ամենսուր ես
 ու մի՛շտ ել քեզ տեսել եմ.
 այնտեղ ուր դու ապրում ես՝
 յես ել կամ ու յես ել եմ...

Թե մտրակը քեզ ցողկո՛ւմ է,
 մարմինըդ պալարվո՛ւմ է,
 ցավի՛ց քո, ո՞ր յեղբայր իմ,
 իմ սիրտն ել գալարվո՛ւմ է:

Կարծես թե բիրտ մտրակը
 մարմինս ե վոր խաղո՛ւմ է.
 կարծես թե իմ վերքի՛ցն ե
 արյո՛ւնը, վոր վազո՛ւմ է:

Յերբ յեռք ե մարտի յերզըդ,
 յերբ յերզըդ շեփորո՛ւմ է.
 ու կամքըդ կապարե կոռ՝
 հին կյանքը թե փորո՛ւմ է.

Կարծես թե իմ հոգի՛ն ե,
 վոր շանթ ե, շառաչո՛ւմ է.
 կարծես թե հին աշխարհը
 զարկի՛ցըս հառաչո՛ւմ է:

Կարծես թե հենց այդ յես եմ,
վոր վառք եմ, վրեժի պես եմ.
Կարծես թե հենց այդ յես եմ
մարտում դռն՝ մեծ ու վես եմ:

Ընկեր իմ, պայքարումն ել,
ցավումն ել քեզ տեսել եմ.
ամեն տեղ, ուր վոր կաս դու՝
յես ել կամ ու յես ել եմ...

2

Կաց, անցորդ,
կաց, վոր յերգեմ քեզ.
կաց, վոր դրեմ քեզ գրքումս:
Կաց, անցորդ,
կաց, վոր դրեմ քեզ,
կաց, վոր սեղմեմ քեզ գրկումս:

Անցորդ,
դեմքդ ինձ ծանոթ ե.
ձեռքիդ վրա կոշտեր կան կարծր.
քեզ չ'երգելն ինձ ամոթ ե,
ամոթ ե քեզ չ'երգել բարձր:

Ամեն տեղ տեսա քեզ.
ամեն տեղ նույնն ես.
ամեն տեղ կաս դու.
ամեն տեղ ուր հառնչ կա.
ամեն տեղ ուր շառնչ կա
ամեն տեղ կաս դու...

Ահա տեսնում եմ քեզ,
Մուսուլումն ես.
այս փողոցը Բաբ ել Ծառան է. —
անցնում ու սուղում ես,
սուղոցդ
նոր որերի շառնչն ե...
Լսում ես
Բասարից Բաղդադ
շողեքարվանն ե սուրում,
անծայր աշխարհն առնջն ե...

Նորից, նորից դու ես
Թեհրանի փողոցում մեծ.
Շահի չքեղ քոշկի շուրջն անգործ դեգերում ես
ու քերում ես
քու սոված ու փոս ընկած փորը:
Անցորդ,
փորիդ փայլ՝
կես բաժակ անշաքար չայը
ունես վոր...

Փեքինի ծուռ փողոցումն ել
ելի, ելի տեսա քեզ.
ճակատիդ քրտինք կա շիթ շիթ,
մանտարինի մտրակը խաղում ե կաշիդ.
ու ճաշիդ
մի մսխալ բրինձ ես տանում դու:

Բոմպեյի մեծ մեյդանում՝
խոր ու խուլ հազում, հազում ես,
ու վազում ես,
տանում մեջքիդ բարձած

մետաքսի հակը:

Ու հետոմ ես տակը.

ու տաքը տանջում ե քեզ,
յեղբայր իմ:

Անգորայի մզկիթի դռան՝

ձեռքիդ կռան կռու,

ջնջում ես ձախ ալիֆը,

կաղ խալիֆը.

ի՞նչ փաթիշահ,

եւ ի՞նչ բեյ,

փաշա:

Հեյ,

յաշա,

սաղ ու,

աֆերիմ,

իշխի — արքատաշ — ընկեր իմ...

Անցորդ,

ով վոր ես դու,

ձայն տուր իմ կանչին:

Արաբ ես,

թո՛ւրք

կամ չի՞ն,

ինդոս.

չե՞ վոր խաղում ե քո պինդ ուսը
դամչին...

ի՞նչ լեզվով կուզես խոսիլ դու,

ի՞նչ ձեռով կուզես սալամ տուր,

մտերմի պես,

ընկերի պես,

յեղբոր պես,

ընկեր իմ:

Ս Ա Լ Ա Մ !

Հեյ

Արև' ելքի մոնչացող ալամ,

սալամ քեզ.

հուր ու հրազիր դալամ քեզ:

Այն ո՞վ ե,

վոր ինձ ձայնում ե՝

— յերգիր:

Այն ո՞վ ե,

վոր հաղարահունչ ձայնով ե. —

— Ալին,

Գևոն

Յզան Յին

Հասան,

նոր մարդը՝

Մասսան.

բանվոր մասսան — այն:

Նոր մարդուն ալամին՝

սալամ:

Մարդ,

հուզեցիր ինձ.

ուզեցիր

վոր յերգեմ քեզ:

Մարդ,

ցասումիդ ծփանքը տեսել եմ,
յես ել եմ,
յես ել եմ ծփում:

Հէյ,
Արեւելքի ծփացող ալամ,
սալամ քեզ:

Արեւելք,
յերկաթե գծերը
քեզ ցանցում են:
Ուխտապան ծերը
կը մեռնի:
Մեռնի՜ թող:

Լոնդոնի վոսկենորթը չգիտեմ,
ՎՈՐ ՎՈՐՔԱՆ ՅԱՆՑՈՐԻՄ Ե ԲԵԶ,
ԱՅՆՔԱՆ ՅՆՑՈՐԻՄ Ե ԲԵԶ,
ՎՈՐ ՎԱՂԸ ՅՆԾԱՍ ԴՈՒ...

Քո շողեկանչին վաղվա.
Քո գորականչին վաղվա.
Քո լուսաբացին՝
նվեր իմ զաւամ:

Հէյ,
Արեւելքի մոնչացող ալամ,
սալամ քեզ:

Ն Յ Ո Ւ Թ Ա Ց Ա Ն Կ

	Ցերես
1) Սալամ Ալեք բում	5
2) Դիր չի	7
3) Զիապոեմ	11
4) Բոմպեյ	17
5) Ամեն որ առավոտ	20
6) Հարեմից դուրս	21
7) Ազրբեյջան	23
8) Արեւելքի փողոցում	28
9) Ամեն տեղ	33
10) Սալամ	37

Handwritten signature or mark.

75 ԿՈՊԵԿ

5 12 600000

0.00

1-0

May

ՇԱՊԻԿԸ—Գ. ՔՈԶԱՐԻ

ՀՀ Ազգային գրադարան

NL0367764

57712